

DEN NORSKE KIRKE

Sør-Aurdal kirkelige fellesråd

Kirkerådet, post.kirkeradet@kirken.no.

Postboks 799 Sentrum

0106 Oslo

Hørings svar Veivalg, For fremtidig kirkeordning

Vedtatt av Sør-Aurdal kirkelige fellesråd 28. april 2015

- 1. Bør det gjøres endringer av fordelingen av oppgaver og myndighet mellom nasjonalt, regionalt og sentralt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Svar: JA

Soknet er grunnenheten i Den norske kirke. Sør-Aurdal kirkelig fellesråd mener at oppgaver og myndighet må legges lokalt, til et organ som opptre på vegne av soknene. Dette kan være oppgaver som: å ansette medarbeidere, ta ansvar for økonomiforvaltning, virksomhet og strategisk utvikling.

Vi opplever at ved å opprette et nytt nasjonalt rettssubjekt blir den nasjonale kirke styrket, dette er viktig. Det er i soknet kirken lever. Det er nødvendig å balansere ut den mermakt som nå legges til et sentralt nivå med mer ansvar og oppgaver til soknet.

Rådet mener at de endringer som nå skal foretas bør brukes til å forenkle strukturer. Målet må være å avbyråkratisere for å legge mer myndighet der arbeidet foregår. Skal vi lykkes med å være en landsdekkende folkekirke også i fremtiden, må vi ta vare på det lokale engasjement. Jo nærmere soknet vi plasserer makt og myndighet, jo større vil sannsynligvis motivasjonen og innsatsviljen være.

- 2. Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre bred folkekirke?**

Svar: JA

Fellesrådet mener at dagens ordning, hvor en stor del av finansieringen kommer fra

kommunene, er den modellen som gir mest kroner og øre tilbake til kirken. Kirken er i stor grad kommunekirke. Denne modellen bidrar til at lokalpolitikere vil kjenne på ansvaret og eierskapet til driften i lokalkirken.

3. Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn svaret.

Svar: En kombinasjonsløsning kan være en mulighet.

Det offentlige må som et minimum ta hovedansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygg. I dag er også gravferdsforvaltningen drevet ved kommunalt tilskudd og brukerbetaling. For å unngå forskjeller fra kommune til kommune bør denne finansieres fullt ut av det offentlige.

Som kirke må vi ikke stille oss slik at Staten finner det vanskelig å finansiere kirken. Vi ser en fare i det ved at man lager en så kort ny lov for kirken at Staten ikke ser forskjell på oss og andre livssynssamfunn. Slik sett mener vi det fortsatt er ønskelig med egen kirkelov på grunn av Den norske kirkes særlige stilling ut fra Grunnlovens § 16. En slik løsning vil fortsatt hjemle kommunal finansiering.

Sør-Aurdal kirkelige fellesråd vil på det sterkeste understreke at dåp må være det eneste kriterium for medlemskap i Dnk.

En innføring av medlemsavgift er absolutt ikke ønskelig. Dersom man må ha tilleggsfinansiering, vil fellesrådet gå inn for livssynsavgift, en lik avgift (skatt) for alle, men der formål kan velges av den enkelte.

4. Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: Soknene må i størst mulig utstrekning få oppgaver, ressurser og beslutningsmyndighet til å drive kirkens virksomhet.

Med ny organisering tilsvarende nye kommunegrenser vil dagens antall fellesråd bli kraftig redusert. Dette kan gi en bedre og mer rasjonell drift. Flere kroner kan med andre ord brukes til menighetsarbeid ute i soknene.

Med fellesrådet (evt prostirådet) som arbeidsgiver for alle ansatte i soknet vil behovet for bispedømmeråd bli sterkt redusert. Lokalt, regionalt og nasjonalt nivå vil da være menighetsråd, fellesråd (e.l) og kirkemøte.

Kirkemøtet, som i dag består av bispedømmerådene, bør i fremtiden representere

bredden i den lokalkirkelige strukturen og ikke som i dag være frikoblet soknets organer.

5. Har høringsinstansene synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Det blir vanskelig å sette absolutte kriterier for soknestørrelser og inndeling. Dette må bli gjenstand for en helhetlig vurdering der geografi, tradisjon og folketall vil telle med.

Vi mener at det først og fremst bør arbeides med størrelsen på det organet som arbeider på soknets vegne, nemlig fellesrådet. Dette må tilpasses en ny hverdag (kommunereform og oppgavefordeling i kirken).

6. Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: JA

Vi mener det har vært en god organisering vi har hatt med to organer for soknet. Det har ikke vært mulig for det enkelte sokn å følge opp alle lover og regler, det har vært nødvendig med koordinering av arbeidsområder (trosopplæring m.m.), koordinering i forhold til kommunen osv. Enkelte fellesråd kan kanskje bli litt for små i en fremtidig struktur, men det kan man få hjelp til løse bl.a. gjennom en kommunereform (eller interkommunalt samarbeid).

7. Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, for eksempel prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: Kommun nivå.

Spørsmålet henger i grunnen nøye sammen med kommunereformen og med høringsnotatets spørsmål 2 – økonomi.

Kommunereformen vil i løpet av noen år trolig etablere enheter de fleste steder som er robuste og bør sees sammen med prostinivå i kirken.

Å gjøre bispedømmet til et fellesorgan vil innebære sentralisering og byråkratisering og kan dermed vanskeliggjøre/komplisere og kanskje umuliggjøre kommunal finansiering.

8. Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavedelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Vi ser det som fornuftig at fellesrådet fortsatt skal ivareta de tyngre forvaltningsoppgavene på soknets vegne, dette vil si oppgaver som arbeidsgiverfunksjoner, bygg,- personal,- økonomi,- og gravferdsforvaltning. Fellesråda bør ha en generell

koordineringsoppgave overfor sokna.

Menighetsrådet bør ha de oppgavene som ligger i kirkeloven §9, samt gis en større innflytelse på det gjelder strategisk utvikling og hvem som tilsettes i soknet.

9. Bør all virksomhet i soknet underlegges soknets organer?

Svar: Nærhetsprinsippet bør være utgangspunktet, oppgavene må løses på lavest mulig nivå. Det kan likevel være at enkeltoppgaver må løftes høyere.

10. Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Den som er daglig leder, hvilket også kan men ikke må være en prest, må selvsagt underlegges og være ansvarlig overfor soknets organer.

Vi ønsker i utgangspunktet at soknepresten skal få være prest og mener at som hovedregel bør han eller hun få slippe å være daglig leder.

Det må imidlertid ikke lages et yrkesforbud for prester til å være daglig leder når de ellers har kompetanse og egnethet for slike stillinger.

11. Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Rådet ønsker seg en tydelig biskop med et tydelig tilsynsansvar, gjerne utvidet, men med utgangspunkt i dagens Tjenesteordning for biskop § 1:

«Biskopen skal gjennom forkynnelse og sakramentforvaltning ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere. For å ivareta dette tilsynsansvar kan biskopen gi råd og veiledning, og også gi bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelig tilsattes tjenesteutøvelse.

Biskopen ser til at prestene forvalter sakramentene, forkynner og selv lever i overensstemmelse med den kristne tro, slik den er uttrykt i vår kirkes bekjennelse og ordninger, og at også andre som er vigslat til tjeneste i kirken virker og lever i samsvar med vigslingens formaning og løfte. Biskopen fører tilsyn med at de kirkelige råd i bispedømmet utfører sitt arbeid i lojalitet med den evangelisk-lutherske lære.»

Vi mener imidlertid at biskopen ikke skal ha arbeidsgiveransvar for noen ansatte, Det gjør biskopene utydelige og kan ta vekk noe av deres fokus. Frigjøres de fra arbeidsgiveransvaret vil de kunne være motivatorer for alle ansatte og være frie talspersoner i det offentlige rom. I tillegg kan de også få mer tid for teologisk arbeid og utvikling.

12. Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Rådet synes det er vanskelig å ha noen bastant mening om et slikt spørsmål. For oss er det viktig at biskopene kan bedrive reelt tilsyn, og at vedkommende da har de tilstrekkelige hjelpemidler (mulighet for reelle pålegg) til å gripe inn i tilsetninger og oppsigelser m.m.

Tilsynet må imidlertid ikke blandes inn i arbeidsgiveransvaret. Tilsynet gir pålegg og så må annen arbeidsgiver gjennomføre, slik det normalt er.

Visitaser bør også i fremtiden være en av måtene biskopen utøver sitt tilsyn på.

13. Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Som i dag. Det er viktig at soknene i det aktuelle bispedømme blir hørt.

14. Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i rådsstrukturen?

Svar: Det er naturlig og nødvendig å opprettholde en fagstab knyttet til biskopen. Det kan da tilsi at det også bør være et demokratisk organ, men ikke nødvendigvis. Det har stor sammenheng med hvordan oppgavene fordeles. Dersom alt arbeidsgiveransvar for lokalt tilsatte legges lokalt og alt arbeidsgiveransvar for regionale og sentrale organer legges til Kirkerådet blir behovet for rådsorgan mindre. Slik blir vår konklusjon mer i retning av Kirkerådets mindretall.

15. Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: Se svar på spørsmål 14.

I utgangspunktet mener vi altså at bispedømmerådet IKKE skal oppretholdes. Skal det likevel forbli et demokratisk valgt organ mener vi oppgavene bør være:

- Rådgivere for biskopen
- Utføre støttefunksjoner for menighetene
- Faglig utvikling så vel innen teologi som for andre kirkefag
- Strategisk arbeid for bispedømmet og eventuelt
- Drøfte saker til kirkemøtet

16. Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Alle som har soknet som arbeidssted må ha soknet som arbeidsgiver.

Vi går altså inn for at alle som arbeider lokalt skal ha samme arbeidsgiver.

Det er selvsagt at de som jobber sentralt og regionalt i kirken skal ha det sentrale rettssubjekt som arbeidsgiver.

17. I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ)?

Svar: Fellesrådet må ivareta soknets arbeidsgiverfunksjoner. Det må være rimelig grad av nærhet mellom den som utøver arbeidsgiverrollen og den som er arbeidstaker.

Når vi nå skal gjøre noe med organiseringen, herunder samkjøre de to arbeidsgiverlinjer slik kirkemøtet har forutsatt, må målet være å få til en enkel og tydelig organisering bygget på arbeidsmiljølovens normalforståelse. Det innebærer at organiseringen tydeliggjør hvem som er arbeidsgiver og hvem som opptrer i arbeidsgivers sted.

18. I hvilken grad skal det åpnes for lokale og regionale variasjoner av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Ikke i det hele tatt.

Vi ønsker oss en kirke med klare og ryddige linjer, et ryddig organisasjonskart som alle kan forholde seg til, og som kan gi et arbeidsmiljø som er bygd på arbeidsmiljølovens bestemmelser mht. arbeidsgiveransvaret

19. Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslede medarbeidere?

Svar: Vi ønsker å fortsatt ivareta den spesielle tjeneste som er tillagt våre prester, en tjeneste som er knyttet til forvaltningen av ord og sakrament. Teologisk frihet, selvstendighet innen faget og faglig utvikling, alt under biskopens tilsyn, er selvsagt for oss.

20. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Rådet ser at Kirkemøtet har en viktig rolle som det øverste representative organ i Den norske kirke. Vi opplever at Kirkemøtet har en viktig rolle i trossamfunnets forhold til andre kirker og overfor staten. Kirkemøtets oppgave som de som vedtar liturgier og bøker er avgjørende. De har også en klar oppgave i å prioritere blant de mange gode formål.

Vi er imidlertid spørrende til om ikke Kirkemøtets legitimitet svekkes pga. sammensetningen og har en tendens til å opptre som bispedømmerådenes fellesråd.

21. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Rådet mener det er helt nødvendig at kirkemøtet sammensetning endres, og at det må gjennomføres grundige utredninger for å finne frem til en god sammensetning.

Sammensetningen må reflektere bredden og helheten i den kirkelige struktur på en helt annen måte enn det den gjør i dag.

22. Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Bispemøtet bør være saksforbereder for Kirkemøtet i lære- og liturgisaker.

Vi forutsetter selvsagt at saksbehandlingen i bispemøtet utføres etter forvaltningslovens og offentlighetslovens prinsipper og slik blir åpen for offentligheten.

23. Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Preses/ledende biskop må få en tydeligere rolle – også som leder for biskopene og bispetjenesten.

24. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Kirkerådet må ha representasjon fra alle bispedømmene samt preses.

25. Bør ordningen med egen lærenemnd videreføres og hvilken funksjon skal en nemnd i så fall ha?

Svar: Ingen innspill.

26. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Nei.

27. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Dette mener vi kan være som i dag.

Men hilsen for Sør-Aurdal Kirkelige fellestråd

Liv Barbro Veimodet
Kirkeverge